

Església de Sant Martí de Bertrams

Sant Mateu de Bages

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Demarcació de Castelltallat
Emplaçament C-25, sortida 114. BV-3009 i seguir pista asfaltada fins quasi Castelltallt. Pista asfaltada W i N
Alçada: 706

Coordenades:

Latitud: 41.80711
Longitud: 1.60309
UTM Est (X): 383961
UTM Nord (Y): 4629303

Classificació

Número de fitxa 08229 - 242
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Romànic Medieval
Segle XII
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Número inventari Sí: IPA 17099
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Religios
Titularitat Privada
Titular: 08229A010002340000MH
Fitxes associades:

[Bertrams](#)

[Can Prat Barrina](#)

Descripció

Petita esglésiola romànica (de la segona meitat del segle XII) que es troba aïllada prop dels masos Bertrams i Prat Barrina, situada a la punta de l'altiplà on es troben aquestes cases i amb excel·lents vistes sobre la vall. Es tracta d'una construcció d'una sola nau, amb l'absis encarat a llevant, lleugerament cap al nord tot seguint la configuració del terreny. L'absis és semicircular llis, i al centre té una finestra de doble esqueixada rematada amb arc de mig punt fet de dovelles. La façana principal, a ponent, té un portal amb arc escarser adovellat. També té un òcul modern que suplí un finestral cruciforme anterior. A la part superior hi ha un campanar d'espadanya simple, recentment restaurat. El parament és format per carreus tallats i disposats en filades uniformes. La porta d'entrada, que és l'originària, conserva un bonic forrellat. A l'interior, trobem un arc triomfal i volta apuntada a la nau, mentre que l'absis té volta de quart d'esfera. Els paraments interiors són parcialment enguixats.

Història

L'església es troba dins l'antic terme del castell de Castelltallat, al lloc anomenat antigament Breners, que és documentat l'any 1031 amb les grafies de "Breneros" i "Breners". L'església de Sant Martí de Breners apareix també en aquest document. L'església de Sant Martí de Breners es torna a documentar el 1095. No en coneixem més notícies fins al 1428, quan torna a aparèixer en llegats que se li fan. No degué passar de capella rural, dependent de Sant Miquel de Castelltallat. En un turó vora l'església es conserven restes d'una torre alt-medieval.

El topònim actual de Bertrams correspon a una masia propera als hereus de la qual tenien cura de l'església almenys a partir del segle XVII. Aquesta masia estava a tocar de la de can Prat Barrina, però avui pràcticament no se'n conserva res. Després de 1739 s'hi van fer algunes reformes, possiblement per complir les disposicions del bisbe, que manava fer-hi reparacions. L'absis va quedar tapiat amb un envà que feia de suport a un quadre de Sant Martí i a una pintura barroca que imitava un retaule. Actualment tenen cura d'aquesta església els hereus del mas Prat-barrina, que l'han agençada. També hi ha fet una intervenció de consolidació interior els Amics de l'Art Romànic. Almenys un cop a l'any, per la festa de sant Martí, s'hi ret culte.

Bibliografia

BENET, Albert; MAZCUÑAN, Alexandre; JUNYENT, Francesc (1984). "Sant Martí de Bertrams", Catalunya Romànica, vol. XI "El Bages", Barcelona, Fundació Enciclopèdia Catalana, p. 457-458.
CASTELLET, Laura de (2017). "El paisatge arqueològic de Prades i els seus orígens històrics", La Fornal, Associació Cultural de Prades, núm. 18 (maig 2017).
PLADEVALL, Antoni (1976). "Capelles i santuaris del bisbat de Vic. Sant Martí de Bertrams", Full Diocesà, núm. 3403 (4 de juliol de 1976), Vic.

